

Uzskaites:

„Baltijas Semkopija“ Administrācija, Mr. Rīgas Rasku-ecē Nr. 14, Puhziņu Gēdēta un Beedra grahmatu-bodē. Bez tam Rīgā: Alšberga un Kapteina grahmatu-bodis, Zitās pilfēhtās: wifās grahmatu-bodis. Uj laukeem: pee pagastu-walben, mahzitateem, skolotajeem, 2c.

9. gads.

Rīgā, 10. augustā.

Wakša ar peefahstifšanu par wafsi:

Mr. Peelkum: par gadu 3 rubl., bez Peelkuma 1 rubl. 60 kap.
Mr. Peelkum: par 1/2 gadu 1 rubl. 60 kap., bez Peelkuma 85 kap.
Wakša ekspedizija un grahmatu-bodis fānemot:
Mr. Peelkum: par gadu 2 rubl. 50 kap., bez Peelkuma 1 rubl.
Mr. Peelkum: par 1/2 gadu 1 rubl. 30 kap., bez Peelkuma 55 kap.
Peelkums ween par gadu 1 rubl. 50 l., par 1/2 gadu 80 kap.

Sludinājums, 8 kap. par shtu rasku rindim, nem pretim S. M. Luunans, Belgawā; Seepinš, Zehstis; Sch. Segalls, Wauftā, un admin. iſtrazija, Rīgā.

Baltijas Semkopija redakzija, administrācija un ekspedizija atronahs Mr. Rīgas Rasku-ecē Nr. 14.

Saimniecības nodala.

Plawas un plawu ſaimniecība.

(Beigums.)

Starpija ſtarp jaunu un pahrſtahwejuſchu ſahli.

Ka ſeens top arweenu ſliktaks, jo ilgal ſahle ſtahw plawās, to ir atſinufchi neween mahziti wihri, bet ari praktiski ſemkopji. Netizigee praſa pee peerahdijumeem ſkaitiſus, un toš tem nu ari doſim. Mehš ſakam, ka ſeens war but par 30 lihds 50 procentem labaks waj ſliktaks, raugotees pehz tam, waj tas eepreekſch ſahles ſeedeſchanaš, ſahlei ſeedot, waj ilgi pehz noſeedeſchanaš plauts. Pahrſtahwejuſchā ſahle ſpehku weelaš paſuhd. Turpretim loka weelaš pahrſtahwejuſchā ſahle daudš wairak, nekā jaunā ſahle, bet tai tilpat ſwara, kā ſahgu ſkaidahm.

Pee labdas ſemkopibas ſkolās plahwa plawu trijās periodēs; pirmās periodēs plawu plahwa jau 6. maijā, un ſaprotama leeta, ka pee tam dabuja gan maſal, bet daudš labaku baribu. Seena ſaufajās weelaš bija 25 procentes barodamu weelu. Otru plawas daļu, kurā ſahle bija gluſchi tāpat auguſe, plahwa tika 25. maijā, bet ſeena bija tikai 16 procentes barodamu weelu. Treſcho plawas daļu plahwa tika 22. jūnijā, pehz ſahles noſeedeſchanaš, un ſeena bija tikai 13 procentes barodamu weelu. Ar ſcho baribu iſmehginaja ari lopuš barot, pee lam panahja gluſchi tahdu paſchu ſekmi. Jo wehlat ſeens bija plauts, jo maſal tam bija ſahtes, jo maſal baribas weelu no ta tapa iſleetataš un jo wairak tajā bija neſagremojuamu weelu.

Wirſejai ſahlei ir arweenu wairak ſehlu un ta ari arweenu drihſal nolalſi un pahrwehrſchahš ſalmōš, kamehr lapaine ſtahdi un ſahle, kaš pa apalkſchu aug, ilgal paleel ſala. Zaur wirſejās ſahles nolalſchānu paſaudejām daudš wairak, nekā zaur apalkſchjās ſahles peeaugſchānu. Rahds iſweizigs ſemkopis lika puš plawas noplaut, kamehr ta wehl bija pilnōš ſeedōš, ar otru puſi taš gaidiſa, kamehr ſahlei ſehllas jau bija pilnigi eereetufchahš. Ar jaunās ſahles ſeenu barodamās taš dabuja 42 mehri peena, ar wezās, pahrſtahwejuſchāš ſahles ſeenu barodamās tikai 17 1/2 mehri peena (pee weenada ſeena daudſuma). Waj gan tapehz kahds brihnumš, ka daudš ſaimniecibās peens til ahtri maſinajahš? Pawaſarōš gowiš dod til daudš peena, ka neſina, kur to likt; bet jo wezala top ſahle un ahholiſch, jo tuſſchahš ari peena pagrabs. Tikai paſchi ſemkopji pee tam wainigi. Bet muhſu praktikiš nebij ar to ween meerā. Wiaſch turpinaja ſawuš iſmehginajumus ari nahloſchā gadā, lai redſetu, zil nu no katra plawas gabala ſeena waretu eewahl. Un plawa atbildeja uš to it gaiſchi. No wehlat plautā plawas gabala taš dabuja daudš maſal ſeena, nekā no agral plautā plawas gabala. No tam gaiſchi redſamš, ka ſahles ſehllas nogatawodamās bija plawu iſfuhtufchahš (noplizinajuſchahš), kaut gan to, deemſehhl, arweenu wehl daudš ſemkopji nemā negrib tize.

Pee ſmuka, jauka laika ſeenu ſchahwejojot wajaga toti uſmanigam but, ſeenu newajaga par daudš ſtipri ſchahwet, zītadi tam nobirſi wiſi ſmalkee ſarini un lapinaš; kad leetus ar ſauli mainahš, tad ſahlei newajaga par daudš nobahlet un leetum to newajaga par daudš iſſkalot. Ari zaur to ſeena baribas weelaš maſinajahš, ſeens naw wairš til weegli ſagremojuamš, naw wairš til ſmarſchigš, bet ſmarſchigu ſeenu lopi arweenu kahraf ehd. Leetainā laikā wajaga toti kahrtigi laiku un darba ſpehſus eedalit un katra brihziſu, kur leetus nelihſi un kur ſauſe ſpihd, jo ruhpigi iſleetat. Pee tahda laika newajaga turetees pee eeraduma, newajaga ne launaga laika nedš apuſchānahš ſtundu eewehrot, jo tahdā laikā darbs ir wiſſwarigakā leeta.

Kad pilfēhtā eewedam ſeenu, tad ſirgu turetaji oſchānā ap ſeena weſmu, it kā butum weſmu roſchu waj timiana eeweduſchi. Tomehr ſeena ſmarſcha jawehrtē

tikai pehz ſmarſchahš, kaš no ahboliza zelahš. Ja ſeena ſmarſchigumš zelahš no ſmarſchānās ſahles un ja pehdejās ſeena ir par daudš, tad ſeens naw nemā til teizamš.

Seenu mehds ari drehgnā laikā ſchahwet jeb kaliet. Pee tam dara daſchadi. Sahli noplauj, kad leetus nelihſi, kauj tai kreetni ſawihſti un tad to fakrauj loti zeeſchi ſamihstās gabās, kaš war but lihds 5 metri augſtāš. Ja gubu war ar ſahneem apſegt, tad wehl labak. Gubā nu eerodahš karſtums patš no ſewiš, kaš peetura, raugotees pehz laika, 4 lihds 8 deenas; jadomā gan butu, ka baribai pee tam wajadſetu aiſdegtees, bet taš nenoſeel wiš, ja ſahle bija kreetni ſawihſtufe un ja to neſalijuſchu fakrahwa gubās. Tomehr gubās liſſchāna jaiſdara loti ruhpigi, ſeens jaſamin loti zeeſchi, tā ka tajā nebutu neſahdu ſarpu, zītadi ſeens war ſahlt pelet un puht. Pehz 5 lihds 6 nedelahm ſeens ir gatawš preekſch baroſchanaš, bet tā ka taš loti zeeſchi ſamihstis un nogulees, tad taš ar iſkapti jaſagreesch gabalōš un gabali jaiſſauz. Tā ſagatawotam ſeenam ir bruħna kraſſa, tapehz to ari ſauz par bruħneenu. Seena ſagreeschāna ir labaka, nekā gubu iſpluhſchāna ar roſahm, tapehz ka pee tam maſal ſmalſaku ſeena daļu aiſſeet bojā. Praktiſkaiš Angliš nepluhz nekad ſeena iſ kaudſes waj ſchluħna, bet iſgreesch to arweenu ar greeschānu. Tahdā ſeena gubā ſeens iſruhgt, zaur lo wiſa ſeena weela iſmainahš, ſeens dabon tumſchu kraſſu un gandrihſ meduš ſmarſchu. Šhi ſeena ſagatawofchānāš metoda loti eeteizama, it ihpaſchi pee peeturoſcha leetaina laika. Mehds ari tā darit. Noplautu ſahli fakrauj tulin leelās gubās un kauj tai ſalarit, lai uhdens iſgarotu; bet pehz diwi lihds trim deenahm guba jaiſahrdā, lai ſeens neſadegtu, un pehz tam jaſchahwē gaiſā un ſaulē. Šhi metoda naw wiš ihſti teizama, tapehz ka pee tam ſeens beechi ween aiſdegaš jeb ſagruſd.

Bet kā nu gan ir ar ahboliza ſchahweſchānu ſtirpās (ſirpās)? Starp ahboliza un ſeena ſchahweſchānu naw gan neſahdas ſtarpibaš. Pee nedroſcha laika wajadſetu ari ſeenu ſchahwet ſtirpās (uſ kahrtim), wiſlabal plawmalā, lai ſahles augſchāna plawā netaptu trauzeta un plawa jau brauſaſchānahm un mihdifchānahm maintata. — Manš Deewš, ſozihš daſchš labš, lo gan mums wiſu ſchē negrib par ſeena ſchahweſchānu eestahſtit; no neſnameem laiſkeem jau ſeenu ſchahweja tā, kā mehš to darām jau gadu-deſmiteem, beš kā mums pee tam wajadſetu labdas leelas ſmaſchānāš. Bet neweens newar nekā pilnigi iſmahzitees, wiſmaſakais taš ſemkopim nemā naw eeprehjamš. Un it ihpaſchi pee ſeena eewahlſchānāš ir daudš noſajijumu un peedſihwojumu, kuri ſingri ween jaewehro, lai no plawahm waretu wiſlabako ſeenu eeguht, it ihpaſchi jau tapehz, ka laiks negroſahš nemā pehz muhſu prahta. Seena plauja ir loti ſwariga, tapehz ka no taš atkarahš muhſu lopu labais ſahwolkliš.

Seena eewefchāna pajumtē. Seena ſahliſchāna. Plawu ganibas un rudens darbi.

Kad ſeens iſſchuwis, tad to wed pajumtē. Ja ſeenu uſglabā kuhš pajumtē, tad taš jaſargā, ka tam no augſchahš nepeekuhitu leetus un no apalkſchahš atkal kuhš iſgarojumi, zītadi ſeens ſapelešs un pahrwehrtifees mehſlōš. Ja kuhš greeſti naw ihſti zeeſchi, tad tee ja-aplakhj pa preekſchu ar ſalmu kahrtu un tikai uš taš ja-leel ſeens wiſu. Ja ſeenu ne-eeweda ihſti ſauſu, tad taš pehz kahdahm nedelahm japahrzilā un ja-apgroſa. Paſiſhama leeta, la jaunš ſeens neder baribai, jo no ta beechi ween eerodahš gremofchānāš kaites. Tapehz arweenu ir labi, kad uſglabā weza ſeena kraħjumu. Tomehr ſeenam newajaga ari par daudš wezam but, jo wairak gaduš wezš ſeens ir jau daudš baribas ſpehla paſaudejāš. Seens it ihpaſchi paſchā apalkſchā uſ greeſteem zeeſchi jaſamin, ja to ne-eeweda it ſauſu, zītadi taš weegli ween ſahlt pelet.

Seena ſahliſchānai ir ſawi labumi, it ihpaſchi ja ſeens ſamaitajees, ſalijis, apneſis (appluhdis). Sahliſchānu iſdara waj nu tulin, ſeenu eewedot, waj ari wehlat ſeenu pahrzilajot. Pee tom jaleetā tihra, ſauſa wahramā ſahle, no kuraš uš katra 18 lihds 24 zenti-metru beſu ſeena kahrtu pa ſaujai jaiſkaiſa. Uš 100 pudu ſeena jaunem 1 lihds 1 1/2 puda ſahle. Wahramās ſahle war nemā ari maſal, tā ſauktās lopu ſahle wairak. Seena eerodahš arweenu drehgnumš, bet ſahle to peewelk pee ſewiš un tapehz ari ſahliš ſeens nepel. Sahle padara ſeenu ari gahrdaku un weeglat ſagremojuamu, it ihpaſchi, ja taš wehlu plautš waj apneſiš. Saprotama leeta, ka tahdu ſahli leetajot lopeem naw wehl jadod ari laiſamā ſahle, jo tad ſahle butu par daudš un beš tam wehl ta ari butu leeka, weſtiga nau-dahš iſtehrſchāna.

Drehgni eewefſtu ſeenu war ari ar druħzin ſalmu ſajaukt, jo ſalmi peewelk maſu daku drehgnuma un tahdu ar ſalmem jauktu ſeenu ari lopi labak ehd. Sapelejis jeb ar ſemem un putekſkeem apneſiš ſeens turpreti kreetni janopurina waj pat ſlonā ar ſpriguleem janokut, lai pelejumi, ſmittiš un putekſi nobirtu.

Kupjſch ſeens arweenu jaſagreesch eſfelōš, tapehz ka to tad war labak ar zitu baribu ſajaukt, futinat, bruħinat, ſahlit. Saprotama leeta, ka pee tam gan wairak darba, bet ſinama leeta ari, ka bariba zaur to top labak un pilnigal iſleetata.

Koti brangi ir, ja ſaimniecibās war eegahdat ari ſeena preſi un lopu ſwaruš. Uſgabalōš, kur ar ſeenu daudš tirgojahš, beš ſeena preſes nemā newar iſtikt. Preekſch tahdahm ſaimniecibahm, kur ſcho rihtu netrūhſti un kur ſeens tahdā wiſhē top ſagatawotš, uſglabats un iſleetats, newajaga wairak nekahdas zitaš apleezibas par wiņu kreetnu attihſtibu laukſaimniecibāš ſinā.

Pehz ſeena eewahlſchānāš eefahlahš atkal jauni plawu darbi; plawas top atkal apraſhinats, tomehr newiš til ſtipri un newiš karſtās deenas; kad ari atahš noplautš, tad war ari lopeem kaut plawā druħzin gani-tees, tomehr mehſli jau rudeni jaee-egē. Eelam ſeema eestahjahš, plawas jamehſlo ar kompaſtu, pehz pehdejās plawu appluhdiſchānāš jeb apraſinaſchānāš, kaš jatur-pina, kamehr ſalnas eestahjahš un kamehr plawas iſſſatahš it melnas.

Til daudš ſchoreiſ par plawahm un par plawu ſaimniecibu.

Kreewijas ſcha gada laukraſcha, apluhkota jūnija mehneſi.

Nupat iſdota no Semkopibas Departamenta grahmatizā: „1883. gads laukſaimniecibāš ſinā“, paſneedš mums par ſch. g. laukraſchu ſchahdas ſināš.

Truhdſemes flejā, rihta un deenwiduš-rihta gubernāš (t. i. Kaſanaš, Simbirſkās, Saratowaš, Penſaš, Samaraš un pa daļai Ufaš un Drenburgaš gub.) ſeemas labiba noauguſe nepeeteekofchi un pa leelai daļai pawiſam iſnihlufe un pahrſehta ar waſaraju. Puſlihdš un peeteekofchi iſdewufehš ir weetahm til agri ſehā ſeemas labiba un ta, kaš ſmittainās melnſemēs; bet agru ſehju ſchāi nowadā ſchogad maſ.

Deenwiduš ſtepu gubernāš (Beſarabijaš, Keerſonaš, Zekaterinoſlawāš gub., Donāš k. apgabalōš un lihdsjās guledamōš Woroneſchāš, Kaerlowāš un Poltowaš gub. aprinōš) rudſi auguſchi peeteekofchi un retak puſlihdš, kweeſchi ſtipri apſahdēti no laika, un weetahm pahrſehti ar waſaraju. Krimaš ſalā ſeemas ſehja wiſur peeteekofcha.

Seemela melnſemes gubernāš, iſnemot Tſchernigo-waš gub., (t. i. Drelāš, Kurſkās, Tulaš, Meſanaš, Tam-bowaš un Penſaš gub.) ſeemas ſehja pa leelakai daļai laba; Tſcherna. gub. til lo peeteekofchi auguſe un pa daļai wahja. No neiſdewigā laika apſahdēti wairak kweeſchi, Woroneſchāš gubernāš tuwumā atrodoſchōš aprinōš ſeemas labiba ari laba.

Deenwidus-wakara gubernas seemas fehja daudf waj mas peeteekofcha, waj labi augufe til Kijewas gub.; Podolijas un Wolimijas gubernas ta pa leelalai dala augufe puflihdf un meetahin wahji.

Mhrtruhdsemas fleja, Polu, Baltkreemu, Keifchu gubernas, (Warschawas, Petrakowas, Kelezlas, Lublinas, Radomas, Plogtas, Suwallu, Sedlezlas, Kownas, Wilnas, Grodnas, Minskas, Mogikewas un pa dala Witebflaas gub.), Kursemé un blakam gulofchás Widsemas un Smokenflaas gub. dakás, seemas fehja — puflihdf jeb mas peeteekofcha.

Widsemas Kreemijas gubernas (Maslawas, Tweras, Wladimiras, Jaroslawas, Smokenflaas, Kalugas gub.), rudfi pa leelalai dala labi; apflahdetas fehjas atgadahas Smokenflaas, Tweras un Jaroslawas gubernas, un ir pahrfektas ar wafareju.

Widsejam gubernahm blakam gulofchás gubernas, ka: Plestawas, Nowgorodas un Peterburgas gubernas un deenwidus-wakara Kostromas un Wologdas gub. dakás un wakara Nishegorodas dakás seemas labiba pilnigi peeteekofcha.

Pehdigi, seemeka, aif Wolgas un widejas Wolgas gubernas (Wologdas, Olonezlas, Archangelflaas, Kostromas, Nishegorodas, Permas un Wjatkas gub.) seemas labiba zaumehra augufe puflihdf un pa dala pilnigi peeteekofchi.

Tahda sira junijs leelalas widus Kreemijas dakás seemas fehjas stahwolliis dewa pilnigi labas zeribas; fleja, kura aplenz fcho widuzi un sneedjahas lihds deenwidus stepju gubernahm, — zeribas peeteekofchas un pa dala puflihdfigas; wakara Kreemija — puflihdfigas un mas peeteekofchas, un rihdás — nepeeteekofchas, wahjas.

Wafarajs, jebfchu Kreemijas leelalaja dala tika aiflawets no neidewiga laika, bet maija lihds ar labojufchos laiku atpirga, ta ka wafarajs ap junijs gandrifh wifa Kreemija bij peeteekofchs jeb labas. Bes tam gan japeestime, ka wafaraja fehja us 1. junijs wifur wehl nebij beigta.

Wifpahriga dala.

„Latweefchu Awises“ laika fihmes.

(Stat. „Balt. Seml.“ 30. num. Turpinajums.)

Lai pahrrunajam wehl tahlal „Latw. Aw.“ neleetigo rakstu, kas nodrukats winaas 27. numura. Tai pascha gabaliná, kur winaas rakstijufchas par tautibu un fo mehjs jau pahrrunajufchi 30. num., „Latw. Awises“ wehl ta raksta:

„Tee ir muhsu eenaidneeki, kas fludina: „Latweectis lai til pasifst Latweecti, til Latweectis Latweefcha brahlis; zitas tautas laudis tew bus eenihdet.“ Kas ta doma un runa, tas neween Keisara un walfts eenaidneeki, bet ari Jesus Kristus eenaidneeki, kas wifseem zilwekeem ir palizis par brahli.“

Beenu teikumu no fcheem „Latw. Awises“ eeleef sofufahjiaas, t. i. starp tabdahm fihmem, kuras til tad mehds ifleetat, kad peewed us mata tos paschus wahrdus, kuras kahds zits waj nu runajis waj rakstijis. Wahrdi, kuras „Latw. Aw.“ peewedufchas ka zita runatus waj rakstijis, iraid fchee: „Latweectis lai til pasifst Latweecti, til Latweectis Latweefcha brahlis; zitas tautas laudis tew bus eenihdet.“ „Latw. Awisem“ pee tam fawa smalka gudriba: winaas doma, ka tee, kas zitus Latweefchu laifrakstus nelasa, kas nepeedolahas Latweefchu beedribas, nefchoubotees tijehs, ka fchahdus aplamus, nejehdfigus wahrdus bus pateefcham kahds Latweectis runajis waj tee bus bijufchi rakstiji kahda Latweefchu laifraksta. Resinatajus ar tam war fawaldsinat un fcheet, ka winaas ir ar to panahfumu peetizigas. Bet fo lai fala tee, kas lasa wifus Latweefchu laifrakstus, kas pee Latweefchu beedribahm nem dshwu dalibu, kas sin, ka neweens Latweectis naw tahdus wahrdus runajis, kas pateefcham sin, ka neweená zita Latweefchu laifraksta wehl naw tahdi wahrdi nodrukati, ka weens weenigais Latweefchu laifrakstis, kur fchee wahrdi pirimo reisi eeraudfiti, ir „Latweefchu Awises“? Ta tad fchi mahziba, fchee wahrdi, fo winaas nesinatajeem gribejufchas ufteep par tauteefchu mahzibahm, ihsteniba ir „Latw. Aw.“ paschas mahziba. Un wifu to apjerot, mehjs nu flaidri redsam, kas muhsu eenaidneeki, nu mehjs ari sinam, kas neween Keisara un walfts eenaidneeki, bet ari Jesus Kristus eenaidneeki, jo „Latw. Aw.“ paschas par fewi dewufchas leezibu un fchaf reisa mehjs tam pilnigi tijam, fo winaas paschas par fewi leezinajufchas.

Tahlal „Latw. Aw.“ ta raksta:

„Waj juhs domajet, ka kaut kur pofaulé, kur fahrtiba walda, laudis war fapulzetees un runat, kas pee mutes durahs? Eja Wahzija, Franzija waj Anglija, wifur juhs redseet, ka pee kauschu fapulzem poli-

jija ir flahit, kas tulit aifleeds, kad kas fo grib runat, kas apstiprinatahm beedribas statutem preti un tahdus wahrdus, kas basnizu un walfts fahrtibu ahrda. Mehjs lihds fchim efam dshwojufchi tahda meera, ka polizijas ufraudhibas newajadseja, tagad ziti laiki, tagad waldbai wajag preti stahwet wifai muhsnashanai un rihdifchanai.“

Te „Latw. Aw.“ noschauj pawifam fahnus, te winaas us fo flaidrako peerahda, zil mas tahm faprafchas un sinashanas no politiflas un tapat no weenkahrfchas, ildeenifchigas kauschu fadshwes. Sawas nesinashanas failumu winaas it ihpafchi flaidri peerahdijufchas par fweefchahm semem runajot. Akurat tanis walfts, fo winaas peeminejufchas, ir leelu leela rakstu un runu brijwiba un wehl it ihpafchi diwas pehdjas — Franzija un Anglija. Tur grahmatas un laifraksti teel iflaifiti bes eepreefchejas zensures, tapat tas ir ar runahm un preefchlahjumeem, fo kahds grib turet: nedf tahs, nedf tee ir eepreefch jadod iflaifit kahdai ihpafchai walfts eestahdei un no tahs jaisludshahs atlaufchana.

(Turpinot wehl.)

Dafchadas sinas.

No eefchsemas.

Amatneezibas ifstahde Riga. Ka pehz klajeem fpreedumeem rahdahs, — faprotams neelatotees us fchejeenes Wahzu awisem, Baltijas amatneezibas wifpabriga ifstahde Riga, nebut neispiba fawus peenahfumu wifpabriga sira. Ta ka amatneezibas ifstahde tam noluhkam nodomata, meerigus darbus muhsu semé felmet un weizinat, tad fchahds ween panahfums iraid loti noschelojams. „Mosk. Wedomosti“ dod stingru pahrfpreedumu par fcho amatneezibas ifstahdi. Kritikas farakstijis ir Wladimirowa fgs, nawa wis „kaut kahds Rigas Kreemu korespondents“ minetai awisei, bet weens pahfahwigs lihdsfrahdneeki, no kura tai pascha awise ari wif klajeem raksti pahf Maslawas ifstahdi farakstiji. Tadehl waram peenam, ka winaa peefiharejumi tijami un dibinati, lai gan tee Rigas Wahzu lapu firojumeem par fcho ifstahdi pawifam preti runa. Mums pateefcham jadoma, ka Wladimirowa fgam naw nelahda ihpafcha labuma, nodarbotees ar labuma waj knunuma ifstahfchanu un ka lihds fchim wehl Baltijas konserwarifma godajamee rihki, kas ar noscheloschanu japeemin, nebut nawa mahzijuufchees dot bespartejiflus pahrfpreedumus. — Dftrdefim, fo Wladimirowa fgs raksta:

Jau ap feptiti gadu-desmita beigahm efot domajufchi Riga ifrihlot ifstahdi. Tikai ufdeuma raibuma un nandas buschahu dehl palika pirms pee semkopibas ifstahdes, kuru ari 1880. g. atklahja. Schini ifstahde warejahm atraft it wifu, tikai semkopibas rafchajumu ween ne. Pehz ilgás melleschanas un ar leeleem puhlineem wareja useet kahdu labibas fuhliti un ne daudf maifus ar wifadahm fehlahm; wifa pahreja telpa bija eementa no buhmateriala, mahflligeem ifstahdajumeem, semkopibas machinahm un rihkeem, it ihpafchi ahrjemju, un no leela flaita alus pawifjonu, kur meefchu fulu (pehz Wahzeefchu paschu wahrdem) if deenas 10,000 feidelas ismihzinaja . . .

Ta ka pirmá ifstahde par pawifam neidewufchos ufshlojama, tad wareja zeret, ka nahfokcha mums dos pareisatu bildi pahf tagadejo amatneezibas stahwolli Baltija. Noschelojami, ka fchi gada ifstahde muhs ar Baltijas gubernu rafchajumeem wehl majal eepafifstina, nelá 1880. g. ifstahde! Jadoma, ka tagadejas ifstahdes ifrihlotajeem nebija wis weegla leeta, fawu nodomu darbós parahdit, lai gan winaa bija diwi gadus us preefchu zelta, tadehl ka weetigo ifstahdajumu, fahidhfnot ar winaa flaiti, loti mas eeraugam, un daschas ruhpeezibas eestahdes pat bes aifstahweem palifufchas. Tikai ka par brijnumu firotajs aifrahda, ka pat Rigas zigari, kuzi tatschu stahwot laba flawa, nemas ne-efot ifstahditi! Pee ifstahdes peelaifiti fweefchi ifstahditaji, is widus Kreemijas, Somijas un ahrsemem, lai waretu leelakas eezemfchanas panahkt, kas nebutu eefpehjamá, ja tikai weeti-geem fabrikanteem, amatneeleem un weikalneeleem butu kauts ifstahdit. Wifw fweefcho ifstahdajumu flaitis, kas ifstahdes wirfpawifsoná ween atronams, ir til leels, ka weetige ifstahdajumi, kuzi ne zaur fo nepeewell ihpafchu ufmanibu un starp ziteem pawifam pasuhd . . .

Rahdi tad nu ir amatneezibas ifstahdajumi un rodarbi Baltija, kuras Rigas ifstahde atronam? jautá farakstijis. Pehz ifstahditeem mufureem wajadsetu fagit, ka wifu, kas pee fadshwes wofadfigs, Baltijas gubernas ifgatawo, bet ifgatawojums, ar mas isnehmumeem, pagehr nopeetnu pahfrahofchanu, ihpafchi ahriga ifstahdi. Pilnigali par wifu zitu mehbeles, buhmaterials, dshlis un fchuguna ifstahdajumi, wifpahrigi metala leetas. Wifpilmigala eetaife alus bruhwefchaná! . . . Ifstahdi

flehgschot 7. augustá. Pret Maslawas ifstahdi winaa, faprotams, pawifam neeziga, fo war bes fleigfchanahs 4—5 fumbas apflait. Publifas apmellefchana loti nepeeteekofcho (loti leela, faka ifrihlotaji), kas ifstahdrojahs zaur dahrgo ee-efchanas maksu, ka ari par katalogu augflajahm zenahm — kas pawifam nefaprotams. Wifpahriga leetu fahstahdifchana ne-efot pawifam trahpita, — apmellefchana maldahs taís 19 nobakás, nesinadami, kur katras nobakas fahfums un beigums. Tahdu machinu, kas darbá, atrodahs loti mas; wifpahrigi loti mas preeka kas apmellefchajus apmeerinatu. Ari mufila fpehle tikai restorazija, un tikai teem flaidri dshrdama, kas fur uftrahs. Ifstahde weenigi war preezatees par kahdu masu lihdsfufchanu no fweefchineeku pufes un jatur par glufchi neidewufchós.

Senators Manafeina fgs, ka no drofchas pufes dshrdams, fawu wixam Wifaugstati ufizeto rewidefchanaas darbu Widseme un Kursemé beigfchot ap fcha mehnefcha widu un tad ar wifseem faweem eerehdneem atstahfchot Riga, atpafal dodamees us Peterburgu. Sche nonahjis, augstais rewidentis, ka protams, gan wehl newarehs tulit atpubftees no fawa genhta darba, jo ifstahs geuhfums til tagad wehl radifees: bus jafafahrtu bagati fakrahtais materials, jafafahda pahrfkats par rewifijas atradumeem un jaisfrahda preefchahfumi par wajadfigeem pahrgroffjumeem rewidetas gubernas. (B. B.)

Lutera dibinajums. Schejeenes Wahzu laifraksti iffludinaja kahdu Lutera dibinajuma ufajinajumu, dehl Lutera 400. dshmfchanas deenas peeklahjigas un zeenigas eewehrofchanas Kreemija. Scho ufajinajumu tahm laidufe kahda komiteja, kas ihpafchi preefch fcha noluhka fahstahdijufchós. Nulet eeraudfijahm fcho ufajinajumu nodrukatu „Araja“ un ir „Baltijas Wehstnefi.“ Bes fchaubifchanahs tas bus jau ari weetu atradis „Latweefchu Awises.“ Zeenita komiteja mums tahda ufajinajuma naw peefuhfijufe, tadehl fo neufdrofchinamees wis nodrukaf. Schkeet, ka tas ari naw ne no kahda leela fwara, waj wairaf Latweefchu laifrakstós tas nodrukats, waj ne, tadehl ka katriis mahzitajs fawa draudse fuhtifchot apfahrt kahdu zilweku ar ihpafchu grahmatihu, kura aridfan buschot ifflaidrots fcho dahwanu mehrtis. Sprauslais mehrtis efot fchahds: kraht neaifteelamu kapitalu, kura intrefes ifleetafchot preefch dwehfeiu kopfchanas fpehku pawatroschanas pee muhsu semes Lutera draudsem. To zerot panahkt zour tahdu mahzitaju peenamfchanu, kas apfalpo no weenas weetas us otru zelodami starp zitas tijibas laudim ifstahfós Lutera draudses lozeklus, un zaur pahhga mahzitaju peenamfchanu leelajas draudses. Wairaf neteefot pagehrets, ka tikai, ka wifas Kreemijas Lutera draudses ufremtu laba prahta weenteifgu nodofchanu pa peegi kapeiflahm no if katraa peeaugufchas un nepeeaugufchas wihreefchu un feeweefchu dwehfeles. Lutera draudses lozeklu flaitis bes Pinnijas un Polijas ifstahfot pahf wifu Kreemiju wairaf, nelá 2/3 miif, dwehfele. Ta tad, wifseem peedalotees, fanahktu wairaf, nelá 100 tuhft. rublu leels kapitalis. Itin jauts un teizamás noluhfs. Wehlam komitejai un apfahrt ftagadameem nandas laftajeem daudf felmes un fwehtibas. Kaut gan mehjs tai leetai no wifas fhdís peekrihtam, tomeht newaram pameft nepeeminejufchi, ka fchinis gruhdós laifdós laudim ir pais mufumirfch nandas gruhri peezefchams. Tagad, fur no leela flapjuma lopu ehdamaís famaitajees, labiba fapufst, behdigeem semkopji nemas nefin, ka pee nandas graffcha tift. Lai nu gan fchi peezukapeifu nodofchana ta glufchi neezigi ifklaufahs; bet apflatot fo platakahm ojim, tas nemas tahds neezifch naw. Apluhfojot ka fchi nodofchana pateefcha ifnahf, nemfim peemehram kahdu wideju mahffaimi; tur dshwo faimneeki ar faimneeki un teem ir astori behrni, kopá defmit dwehfeles — 50 kap., weens prezejees kalpa wihrs ar fawu feewu, kam peegi behrni, kopá feptimas dwehfeles — 35 kap., otris kalpa wihrs ar fawu feewu, kureem 11 behrnu, kopá 13 dwehfeles — 65 kap., bes tam wehl diwi puifchi, weena meita, weens nabags, kopá fchetras dwehfeles — 20 kap., tas butu pawifam 1 rbl. 70 kap. Katram wifu pirms jaruhpejahs par pahrtiku un apgehrbu, par pagasta un kroma nodofchanahm: „Dodeet Keisaram, kas Keisaram peeder.“ un tad tikai pehz tam waretu domat us leelahm ifdofchanahm. Atzeretos wehl fo, ka ari pehrnajs gads bij loti flifks un gruhfs, dascham labam ir negribofcham bij jarfrit parahdós, un fchis gads neraldahs nebut labafs, wifu to eewehrofot bus katram ja-afshfs, ka tahdós laifdós ir gan leela fharpiba, waj weenas mahfás pahri rublu wairaf waj mafaf, un tadehl gan zeenita komiteja to nandas laffchanu wareja wehl us tahdu gadu atlift. Pahfahwofchot Ewangeliuma Lutertizigo draudfchu pahhdhibas lahdei laifam gan peektur nandas preefch atlihdsinashanas teem, kuzi retumis eet apfloyt tahlakós tijibas beedrus.

Nejehdšiga baidišana. N. pagasta fainneekš brauzā lihds ar lahdū otru zilweku uš Rīgu, un weda lahdus 3 telus pahredošana. Zēdā wini fališga lahdam W. lga sellim fawus telus un weda toš zaur Rīgu uš fmišhu-kalneem, kur fšahrai atronahs. Pa eelu brauzot inahš is lahdēem fšahriteem weens zilweks un ušfauz, waj faderetš? Uš tam fainneekš atbild: „ja“. Sellis prafa atkal: „pee lā?“ Saimneekš atbild: „pee W. lga.“ Sellis faka: „nu tad Zuhš ešeet pee laba kundēš fališgušči, jo no ta neweēš wehl naw fweikā walā tizis; turešch neišmuhk, taš ir pagalam, to iswahra preefšch defahm, un tāpat ori firgš ir pagalam.“ Pee W. lga fšahraem nobraukufšči, nodod telus, famehr fainneekš ee eet pehz naudas, tilmehr otris beedriš atkal ištahšta fawu atgadijumu lahdai W. lga deenestmeitai, fšči atkal selkeem. Saimneekš nauđu dabufiš pafaka otram, lai brauzot firgus abrā, un patš re-eet pee kundēš, luhgt brofasti. Pa tam otris atkal taišahš firgus braukt uš eelaš. Tē uš reiš weēš preefšchā, leelu žirwi rokā turedamš, ušfauz, lai palekot uš meetas! Tē wehl neweēš ne-efot fweikā isbrauzis. Kahds žitš no selkeem peenahšis atkal teiz, ka otris efot jau isbehdšis. Kamehr fšche tā fšrihdahš, isnahš fainneekš un teiz, lai latfšhu brauzot firgus abrā un nahlot brofasti. Pa tahm fšar-pahm selki pašuhd. — Pa želu brauzot fainneekš dabu finat, lahdās bailēš wina beedriš bijis.

W. J.

Walmeerā. Kurimehmo fšolas kursorija pašino, ka fwehtdeen, 21. augustā fš. g. pulkstien 4 pehz puf-beēnāš eefwehtišchot Walmeeras kurlimehmo fšolas jauno namu, un pehz tam pulkstien 6 tur noturefšot nupat apšiprinatāš kurlimehmo fšolofšanas beedrišas pirmo general-fapulži. Butu gan wehšejamš, lai pee nama eefwehtišchanaš un beedrišas dibinafšanaš laudiš peedalitōš jo leelā fšaitā.

Kuštēš muišča. (Burtneeku apgabalā.) Tautāš fainneezibāš fšinā ir no gaušči leela fšwara eepreefšchēš pawehštijumi par lauffainneeku apstahleem, jo pehz tam grofahš laufu rafšojumu ženāš. Raitkrāšis, kaš fšai fšinā wišwaikal eewehro laufšhu wajadšibāš, ir „Baltijāš Semkopis“ (beš glaimofšanaš, jo žiti muhfu laifkrāšti nodarbojāš gandrihš weenigi ar politikū) un tapehz gan domajamš, ka wina domu beedreem fšinajumi par weetigeem fainneezibāš un laufšhu apstahleem naw garlaizigi. Taš lai aišbildina manu wehštijumu.

Lauki pee mums fšahw itin brangi. Kudš biš it kreetni augušči, kaut gan fakrita weldrē. Weetahm gan ari kruša labibu maitajufe. Meešči un aušas ir ištien brangāš, ja tilai rudēš falmāš neubrūks pa daudž agri. Seena un ahbolina peetišs pee wiša fšikā eewahlfšchanaš laika lopu baribai un tapehz meefneeku preeki, ka lopi rudēni bufšot loti lehti, naw nemaš dibinati, wišmafāš žil tašlu taš uš muhfu apgabalu fšimejāš.

Sadšihwēš fšinā jafaka, ka muhfu apgabalā frogu preeki wehl pilnōš seēdōš un tapehz ari fainneeku ištuh-truwešchana it parafša leeta. Žitadi no žitahm lištahm ešam pafargati. Turpāšch.

No Krona Kenšinu muišchāš. Seemāš fehja ir gan tahda wideja, bet wafarejš, meešči, aušas un lini itin brangi; tāpat ari kartufeli israhdahš labaki, nekā pagahjušchā gadā. Slapjums ir leelš, kad tahds wehl ilgi pafahw, tad maš preeka redšim pee kartufeleem. Seēš un ležāš daudžem wehl fšahw neplautāš, un kaš ari lahdū društiau plahwiš, tam fšahw fširpāš fapelejiš. Tilai reiš ir lahdū mafumizu eewediš. Par ahbolinu runāšot japeemin, ka tilai retam lahdš neezinšch atližiš, gandrihš wišs ištališ pagahjušchō seemu. — Julijā atrada Krona Emburgāš G. mahju fainneeku B. mahju dahrsā lahdā ahbeleš pafahrušchōš. Palahrfšchanaš eemeštis naw finamš. W. J.

Grobinaš pilštēfča ištā „Kurjemes gub. awiše“, un fšudinajumōš, ka 1000 rbl. dabon taš, kaš ušrahda Wirgāš barona Moldēš fleplawāš waj fleplawibāš dalibneekš.

Wesenberga. Tureēš „Anzeigerš“ fšino fšahdu behdigu un breefmigu atgadijumu: Kahda semneela feewa, 21 gadu weza, 21. julijā fāšlīma nedelāš. Lai gan wezmahte tuln bij klahš ar fawu palihdšibu, tomehr behrēš newareja tilk dšembētš un nabaga mahte aif leelahm fšahpem pamira. Peederigeē to tureja par nomirufšhu un tuln ari eefahroja, lai fwehtdeen tiftu paglabata Wesenbergaš lapōš. Šekam fāhrku no fehru mahjaš pahrweda uš bašnizu, wina atdarija, un pee tam weza mahmiza pamanija, ka pakruhtē lihks wehl bij fliš. Wina to pafāzija žiteem, bet ar eerašo semneeku weemaldšibu tašlat to ne-eewehroja. Šahrku eezehla ratōš, lahdū wišreefšči ušfehdaš wirfū un lihki nu weda uš Wesenbergaš bašnizu, kur to eefwehtija. Šahrku atkal ištēfa is bašnizāš un eezehla ratōš, to nowest 2 werstēš atahldōš kapōš; pee tam dašči pamanija, ka fāhrka wahš žitajoteēš. Bet žiti atteiza, lihks laifam „peebreedis“ un tadehl wahš žitajoteēš. Pānehma fširikūš un wahlu peefehja jo žeti klahš. Tad atkal

lahds ušfehdaš wirfū un brauzeenu turpinaja. Šekam fāhrku eelaida kapā, pehz tureēš eeraduma wizu wehl reiš atdarija; bet lahdš breefmigš fšatš nu parahdijāš behrineekem! Ar fawiltahm fāhjahm, ar žekeem pret wahlu un pazeltahm rokahm, tā tad wahlu gribeja atgrubst noš, lihks tur guleja; behrēš bij dšembētš, un atradahš kahjgali. Žadomā, ka mahte nošmafufe. Un laš wainigš pee fšahš jaunāš mahtēš nahwēš? Teem, kaš fawu peenahfumu fšhe ištarija tilai powirfšchūš, pafšchem buš jaišlidšinajāš ar fawu finamo fširdi.

No Igaunijāš juhrmalāš rakfša „Wirulanei“, ka tur, ištahšči ap Lealu, dehl daudš leetūš wišas ganibāš un plawāš, un pat lauti fšahwot sem uhdena. Daudš sematāš weētāš lopi jaturot mahjāš, leeliskā uhdena dehl, un teem newarot dot žitāš baribāš, tā tilai is uhdena iswiltko fapuwufšchō feenu. Labibāš lauli fšahwot lihds 5 želu sem uhdena. No kartufeleem, kuru lukftu gali wehl tilai pahrsneēšot uhdeni, nekāš wairēš ne-efot žetamāš.

Iš Kreewijāš pawalšimeezibāš ir atloifšči: profeforš Wilhelmš Stieda ar meitu; graifš Anatolš Lambšdorffš; Karlš Hermāš fon Behr-Guthorn un barone Hohenastenberga-Wiegandta ar diwi meitahm Herta un Sabina.

Žeetumu pahrsinatāš geheimrahš Gāllin-Brāfšis efot ištahdajis projektū, pehz kura žeetumeem turpmāš bufšot pafšchem jausturahš, t. i. zaur pelnu no arrestantu darbeem. Zaur to kroniš pataupifšot išt gaduš wefelu mišjonu rubl.

Māškawa. Te nesen lahdā muišchneeku gimenē lahdai 15 gaduš wezai jaunawai bij mutē isžehlfchahš wahtiš, kuraš atfauktē ahršti atfina par fšilgahm. Tautajot israhdijāš, ka jaunawa, ne ilgu laiku atpafak, blehrodamahš bij aifšuhpinajufe un waital reišas mutē nehmuše papirofu no 100-gabalu pajināš, kuru tehwēš bij eepirziš preefšch weeseem, bet kura, peemiršta, lihds tobrihd' guleja neattaišta. Papirofi bija leelaš un pafifštamāš, Māškawā atrodofšchāš fabrikāš rafšojumi. Zaurluhkojot papirofuš, israhdijāš, ka jaunawa no teem ar fehrgu aplaidufeš. Tapehz peepēšči tila no daktereem isriškota minetas fabrikāš fšahdneeku apfātišchana, kur tad ari atrada lahdus 40 zilwekus ar fšilifšhu fāšlimufšchūš. — Turpat notiziš ari fšahdš dihwainš atgadijumš. 26. julijā, pulkstien 9 no rihta, Nikolaja bah-rexu instituta mahjā augstāš nodatāš audfēneš, Kušchewa un Rebtšchinfka, eedamāš gar atwehritahm durwin, peepēšči eefleegufšchāš un nokritufšchāš gar sem. Israhdijāš, ka abāš jaunawāš bij eewainotāš ar lodi labajāš kahjāš. Kušchewai lode isfrehjufe zauri augstāš pahr želgaleem, Rebtšchinfkai lode eefrehjufe kahjā semal pahr želgalu. Kaš fšahwīš un no lahdā rihta — naw finamš. Domā, ka fšahwīš no tahleēš un ka lode pahrlidojufe pahr tuwejāš mahjāš juntu, un tad kritufe fšahwu semē, jo eewainotāš fšahweena naw dšir-dejufchāš.

Trihš jauni Franzušči fšchinis deēnāš atbraukušči Kreewijā, eepafihēēš ar Kreewu walodu un kulturu.

No ahrsemem.

Wahzija. No Mezaš fšino, ka deputāš Antoāš, kuraš Gfāfēš-Lotringāš generalgubernatorš feldmaršchāš Manteufelš nesen aifleedšā isdot jaunu awiš, laidis generalgubernatoram parupju wehštuli, kuraš taš kritišk generalgubernatora netaišno aifleegfšchanaš pawehli un ištāfa žeribu, ka generalgubernatorš wehl peedšihwofšot deenu, kad taišniba pahrawarefšot warmahzibu. Antoana wehštule nodrukata Franzišā wišāš awišēš, pee kam pehdējāš ari no fawāš pufēš aif apspreefšch Wahzu waldbāš politiku Gfāfē un Lotringā.

Tautāš fškolotaju fšahwolkis Pruhfšijā tagad wairēš naw til labē, tā taš bija kultuš ministra Fāllā laikā. Fāllš fawā politikā pret katoku bašnizu dārijis doudš kluhdu, un pehz Wišmarškā wiraam ir leelalā atbildiba par kulturāš kara isžehlfchanaš un dašchadeem nelabumeem, kaš no ta isnahlfchū. Turpretim fšolu jautajumā Fāllā darbofšchanaš bijufe kreetna un fšelmiga. Wišch ne til gahdaja par tautāš fškolotaju eēnahfumu pawairofšchanu, bet ari atlahwa fškolotojem leelaku břiwhibu un pafstahwibu pret garidšneezibu. Fāllš ari weizinja fškolotaju fšapulstfšhu isriškofšchanu, kaš išt gaduš wafarāš loikā mehds notift. Bet kad par kultuš ministri tifa ezelēš Putlamēš un pehz wina Gōdlerš, tad kultuš ministrija fāhla fšrahdat preefšch tautāš fškolotaju nošpreefšchonaš. Kamehr pafstahw tee Fāllā laikā eewestee fšolas likumi, kuruš ministriš nedrihkst pahrgroft, tamehr fškolotaju fšpāidifšchana war notift til dašchōš fšlumōš. Taš tad ari noteel. Školotajeem, kaš želu uš fškolotaju fšapuljem, agrāš žela māfša uš dšelfšzeleem bij pamafinata, tadehl ka tahdāš fšapulžēš teel isriškotāš preefšch wišpahriga labuma. Bet kad fšchogad Gbinaš gribeja noturet Wahar-Pruhfšijāš fškolotaju fšapulži, tad weetiģaiš wirfšpēdētš leedšēš apleezinat, ka nodomatā

fapulže deriga wišpahrigam labumam, un dšelfšzele waldbiba tadehl leedfahš, ištot fškolotajeem par lehtaku māfšu biletēš preefšch turp un atpafak braufšchanaš. Tašlat ministrija nošpreeduše, ka laulškolahm, tā fāuktāš fūzu deenāš eefahlabāš til tad, kad winaš preefšch pilšehtu fškolahm jau beigufšchāš. Zaur to padaritiš ne-eefpeh-jamš, ka pilšehtāš fškolotaji un laulškolotaji fanahl uš kopigu fšapulži. Šapulžēš isriškotaji, eewehrodami tahdus fšchēhrfšlūš, tadehl nošpreedušči, atfāziteēš no fāwa nodoma.

Parifē, 16. (4.) aug. Išt Madritēš dabuta fšino, ka fehnifšch 17. augustā došchotēš uš seemela prowinzem, apfšatit tureēš garnifonūš. Kortefu fa-aižinafšchana notifšchot septembra fōlkumā, lai waretu ištāidrot konfšituzijāš likumu atžehlfchanaš wajadšibu. Šepreefšch Šogašta pahrgroftchot ministriju.

Anglija. Augfšchnamš peenehmis jauno Šlotu nomāš likumu, bet dārijis winaš dašchūš pahrgroftijumuš, kureem ministrija pretojaš. Tā tad ar Šlotu nomāš likumu gahjis tāpat ka ar Anglu nomāš likumu. Par pahrgroftijumeem, kuruš augfšchnamš dārijis, tagad buš jafpreefšch apafšchnamam.

Kur Kareja fleplawa D'Donēš tilk teefatš, wehl naw finamš. Nošegumi teel teefati tāš apgabalā, kur tee padariti, bet tā ka fšchoreiš fleplawiba notifufe uš luga žubrā, tad pehz pafstahwofšchā eeraduma nošēdšneekš butu teefajamš tuwakā oštāš pilšehtā, proti Gfāfēbetēš oštā. Bet waldbiba war ari likt atwest atpafak tahdu nošēdšneeku uš Angliju un te teefat. Laifam pehdējais želch fšchoreiš tilk isredētš, jo Gfāfēbetēš oštā un winaš apgabalā dšihwojot daudš Žru un Žru drougu. Tadehl waretu notift, ka tureēš šwehriateēš taišitu tahdu fšpreedumu, zaur kuru fleplawa tiftu ištahdšis no nahwēš foda.

No Londonāš fšino, ka tur išt Parifēš eeradufšchēēš Kreewu nihilišis Hartmaniš un Franzušhu komunišis Diboā. Abi fšperot fagatawofšchanaš fōlūš preefšch fšarptautifka fšozialifku kongrefa, kaš tiftchot Londonā notureiš septembra mehnefšči.

Egipte. Kahiraš pilšehtā koleeris fāhjis ištifšči. Tagad tur išt 24 fšundāš ar mineto fehrgu mirfšot til lihds 10 zilweku. Turpretim Mēfšandrijā fehrga augufe. Telegrama no 2. (14.) aug. fšino, ka pagahjušchāš 24 fšundāš tur mirufšči 44 zilweki. (Deenu agrāš tāš pafchā laikā bij miris 21 zilweki.) Šchi fehrgāš augfšchana bijufe žehlonš, ka tee no Europāš walštim eezeltee uštraugi par definfekziju pee lihku paglabafchanaš eefneegufšči fawu atluhgunōš no amata, ja Mēfšandrijāš gubernatorš nepeefpēdēfšchot eedšimtoš eedšihwotajūš. fšingri ištildit mineto uštraugu preefšchrafšūš. Tureēš Gfiropeefšči ištildot wišu, kaš wefelibāš fōpfchanaš fšinā teel pagehretš, bet eedšimtee, pret wišem preefšchrafšteem, aprolot lihkuš til sem plahnaš semēš fāhrtāš (kaut gan pawehletš, aprakt toš dšili), un tulit leetajot nelaiķu drehbeš. Gubernatorš folijēēš eewehrot definfekzijaš uštraugu pagehrejumu.

Seemel-Amerika. No Utāš fšino, ka mormonu fēkte (kaš atkauj daudšfeewibu) pafstahwigi ištlatoteēš. Utāš fainiru apgabalōš, kaut gan Šaweenoto Walšiju waldbiba fšai fēktei preti fšrahdā. Weijominaš un Idaho semēš gabalōš wini ištāifot gandrihš jau puš no wišem eedšihwotajeem. Idaho deputatu namā wefela tautāš weetneeku puše pafstahw išt mormoneem woj mormonu draugeem. Kolorado walšti wiraem ir seēdofchāš kolonijaš, kaš pafstahwigi aug. Išt gaduš fēktei peenahlot klahš daudš tubfšofšhu jaunu lozēķu išt Gfiropāš un Amerikāš.

Atbildēš.

W. S. — M. Putr. Tagad glušči wēltigi, alāšch par to noškunteēš un ištchlotēēš, ka fawā fšolas laikā klat ar Wahzu wofabuleem ešeet tilufšči baroti. To pafchū likteni peedšihwojis dašchš labš no muhfu labakeem rafšimeekem. Pufšlejetēš jo projam pafšči ar fawu fšephtu pee labahm grahmatahm un lafēet ir turpifkam Balt. Seml. tiftat ušmanigi un eewehrodami, tad břiš panahfēet to, pehz ka Žuhfu prahtš nefahš.

W. Balteetim. Semtopiš Žumš jau aifšahūtis. Tagad gaidam uš Žuhfu apfoļijumu.

„Defnōšch. — Keendōib.“ Wiš no Žumš fūhtiteē manuškripti dabuti. Kā mū pafpēšim tā ištchajim. Peefūhtit dřihtēet dašchadūš rafšūš, kaš nederechš — atliš papihru turwin.

Telegramāš fūhtitajam. Kēlahdūš rafšūš neušnemam ne Semtopi neš Peelikumā no teem, kuri baidahš mums pateikt fāwu wahrdū un dšihwēš weetu. Beš tam aridšan nefaprotamš, to nošimē „Mafāiš Paulš ešot palihdš apafch leelāš u. t. t.“

W. — L. W. Širniģu paldeēš par fūhtifānu. Weidšamos pufšimš Žumš waram aifšāupit, jo par Balt. gubernahm mums jau irāid ištillūmš.

W. — L. — Siguldaš pafšā. Tāpat ka Žuhš, tā ari mehš to wišu eefšatam par wēltiģu fšloofšchanaš; beš tam wehl Žuhfu tagadejā, otrā atbildē, naw nekā jauna; wišš taš patš, kaš pīrmejā. Tadehl lahdām nekānotēēš, ka fšchō rafšūš pame-tam nenodrukatu un lihds ar tam fšchō wēltiģo fšibu wairēš tašlat neturpinam. D. ed.

Sludinajumi.

Nadeem, draugeem un pasifstameem
 fahdahs preekschā tā faderinati
Malwine Kant
Friedrichs Blumenbergs.
 Rīgā, 10. augustā 1883.

No Grobinas vilsteešas dara zaur scho
 sinamu, ta pehz tam, kad kruhtes un Wir-
 gas muifchu barons Nikolajs son Rolde 20. julija
 ū. g. fausei noejot uš leelzeta, kruhtes mešā,
 brauzot, zaur dūweem lūntes ūchahweeneem notah-
 wets, pee minetas vilsteešas

1000 rublu

preeksch ta nogulditi, kas ijdara, ta flep-
 kawas, jeb weens no flepkawahm, waj tee
 kas dalibu nehmuifchi pee flepkawibas, ūna-
 mi teel.
 Grobinā, 29. julija 1883. g. Nr. 6574.

Rig. Latw. amt. pal. beedr.
Krahščhanas un aisdosch. kaffes
general-fapulze

būs fwehtdeen, 4. septembri, plkst. 2 p. pusd.
 Maškawas ūhr-Rīgas Zaan-eelā Nr. 1.
 Deenas lahtiba:

- 1) Pahskats par lihdifchinigo kaffes dar-
 boščhanos un ūstahwolti.
 - 2) Rewidentu panahfumi.
 - 3) Dalschi preekschlikumi un
 - 4) Waldes eewehleschana.
- Peesihm.: Beedru grahamatiza ūsrahdamā
 un derehs par legitimaziju.
 Pagaidu direkzija.

R. L. L. B.

3-klasigā Latweeschu meitu-škola
 mahziba eefahlees 8. augustā. Jaunas
 ūkolneezes peenem katru deenu no pulst.
 9—1 preeksch pusdeenas.

W. Maifst,
 ūnotu eelā (Sprenkstr.) 21.

Tukuma

pareistizigas draudses ūkola
 mahziba fahlees 16. augustā. Teem, kas
 ūkola grib eefahlees, eepreeksch japeeteizahs
 pee weetigās ūkolas waldes.

Školas walde.

Burtu falizejs

(sejeris), kas latwiifski prot, dabu tūhdal
 weetu ū. Bradholza drufatawā, Wentspilē.

Zeem, pag. waldem peedahwajam
galwas naudas grahaminas
 uš laba pawibra un
magasinas grahaminas.
 Puhzischu Gederts un beedris, Rīgā.

No Puhzischu Gederta un beedra apgah-
 dibas nupat isnahza:

Mihlestibas adwofats.

Notikums kahds Baltijas weselebas awofats.
 Maska 20 kap.

Manā apgahdeena isnahza:

Grahamata

par peeklahjigu un smalku ūsweščanos.
 Pamahzichana, tā godpratigi un peeklahjigi jaus-
 wedahs weefibās, meelastās, danzotot, dūmichanas
 ūwehtās, kahās, wifites taitot, lihdifchitibu pa-
 rahdot u. t. pr., un tā jaiswirahs weetu ūaimnee-
 tam un weefam. Padomeeks katram.
 Maska 30 kap.

S. ūlunans,
 Zalgawā un Bauskā.

pirma sorte pilnkantigu Krona juntlaktu,

kā ari labakos

Superfosfatus,

pahrdod par lehtakajam zenahm

C. Jakobsohns,

Zalgawā, Dselszeta eelā, pa kreif roki
 ūchēhrfeelā, Nr. 5, wretim jaunajam zeetuma
 namam.

Manā weikalā

Maškawas ūhr-Rīgā, Zaan-eelā Nr. 4,
 pahrdodu tungu gamasčas, ūhtot no 4 rubl.
 pahri, kundseem promanades fahbakus par
 375 kap., lastinga gamasčas 230 kap., beheru
 fahbazinas par 250 kap. Tapat pahrdodu it
 lehti jaunus un apwolkatus tungu apgah-
 bus; pehrtu wifadas leetas un drehbes un ar-
 weenu isibreju meluus ūswalkus.

J. Aleksejews.

Maškofcham ūkolas gadam peedahwā wifadas ūkolas
 grahamatas, jaunās un pa wezam, tā aridsan wifadas
 ūkolas wajadsibas, kā: tahseles, grifeles, spalwas, raksta-
 mas burtizās u. t. t.

Puhzischu Gederts un beedris,

ūhr-Rīgās Kalku-eelā Nr. 14.

Weikala atwehrsčhana.

Zaur scho man ir tas gods, zeem, publikai darit sinamu,
 ka no 1. julija ū. g. ešmu Zalgawā, Katolu-eelā, Rō-
 lera namā, Nr. 42,

silku, fahls un
material-pretschu weikalu atwehris.

ūpsolidams laipnu apkalpoščanu pee mehrenahm zenahm, lūhdju
 manu weikalu zaur beeschu apmeklesčanu pabalstīt.

Nr. augstzeeniščanu

S. Commerfelds.

Jaunas grahamatas.

НѢСКОЛЬКО СЛОВЪ о состоянїи правословїя и. т.
 д. въ прибалтїйскомъ краѣ. (Kā pretrahkts grahamatini:
 „Некрологъ Преосвященнаго Филарета, п. т. д.“, kura
 Latweeschi un Zgauni bij aiskahrti un nonizinati. Maska. 50 kp.

Paidagogiska balss ūkolotajeem un tahdeem,
 kam ūkola ruhp, no Drawneeka. Maska 30 kap.

Radiwils un Teresija. Dseedajums no Dahbola Zeh-
 kaba. Maska 5 kap.

Pirmais slimneeks. Joku luga weenā zehleenā.
 Maska 20 kap.

Wehl reis Bahrstrauta Zahnis ar ūwahm domahm
 un Montanus ar tahdahm paschahm domahm. No Kalmineeka. 20 kp.

Dabujamas Rīgā.

Puhzischu Gederta un beedra apgahdibā.

Sander Martinsohns,

Peterburgas ūhr-Rīgās Kalku-eelā Nr. 16/18.
 pahrdod par wifehatoto zenu, apalksch Baltijas politehnikas ismekleschanas stanzijas
 kontroles: **Morris Brother'a, Doncaster'e,**

12—13% un
 13—14%
Superfosfatu.

Pirzeji, kas pahraf par 30 pudu zem, war bes malkas Baltijas Poli-
 tehnika pahrlēezinatees, waj superfosfati fatur no manim galwotu ūstiprumu.

C. Jakobsohna buhwmaterialu pahrdotawa

Zalgawā, Dselszeta eelā Nr. 5,

ūchēhrfeelā pa kreif roki, eepretim jaunajam zeetumam,

peedahwa par lehtakajam zenahm no ūawa labi ismekleta un bagati apgahdata faufu
 buhwmaterialu lehgera, kā:

egles un preešču balkus, plankas, dehtus, laktas, spundetus
 un ehweletus dehtus, grihdu lihtites, alkščnu plankas un deht-
 us, eeksch- un ahra kleidungas wifadā garumā un beesumā, tapat ari
 preešču ūlhiperu nomatus, needrites, ūkalus, wifadas sortes keegetu
 dubultas un krahfns klinkinus, kalkus, dakstinus un Anglu keegetus.

Langdales superfosfatus

13%⁰, no wiflabakās sortes,
 labās, ūstiprās maifās, pa 6 pudu kaira,
 pahrdod no lehgera un peenem apstelleschā-
 nas

Adolfs Abramsohns,
 Zalgawā pee ūnnas wahrteem.

Angļu SUPERFOSFATU,

no
Morris Brother'a,
 Doncasterē,

Saturfoschu 13 1/2-14 1/2%



Saturfoschu fosforfahbi.

jaundās, ūstiprās maifās,
 6 pudu ūwara, maifā ne-eeskaitot
 peedahwā

Brahli Martinsoni,
 Nr. 8, ūhr-Rīgās Kalku-eelā Nr. 8.

Tukumās beedriba

irihkos 30. augustā 1883

brihwlaischanas

un
beedribas gada-swehtkus

pehz ūchahdas lahtibas:

- a) Goda meelastās plkst. 2 pehz pusd.
- b) Konzerts plkst. 6 pehz pusd.
- c) Balle plkst. 9 wakarā.

Tuwafas ūnas turpmat.

Preekschneeziba.
 NB. Jaunās beedru lahtes dabujamas
 pee beedru ūmataja ūlira tga.
 (Gada malka 2 rubl.) Rewis tā „Baltijas
 Wehstin.“ un „Balsi“ nodrukats galda
 malka.

Brihwlaischanas swehtkus

ūwinehs

Wez-Schwahrdes muifčas norā
 ū. g. 30. augustā deenā.

Danzoschana pee labās muifās un wa-
 karā mahfliiga ugunoschana.
Sahkums pulstien 2 pehz pusdeenas.
 Tuwafas ūnas programās.

Irihlotaji.

Tirgus ūnas.

Balks weseļu nedetu jan faufs un silts, tā ka
 ūentopis nu it brangi war peektot notawetos
 darbus.

Šhejeenes labibas tirgus nebij til dšhms, tā
 nedekas fahkumā; bet zenas tomehr turejās.

Ūini bes lihgumeem Slapjā laita deht lūnu
 plūhščhana dauts weetas ūstahka agrat, nekā
 ziteem gabdem.

Kanevaji pastahwigi ūingri, it ūewiifchi
 Gekschreuwija jo angstu zenā. Weetigais krah-
 ūjums naw leels. Par wafaras dehtsch prezī praša
 un malkā lihdifchinigās zenas, protī, par dehtsch
 ūein rein 44, par engl. ūein rein 43 un par praštu
 ūein rein 42 rubl. birlawā: seemas pa 1 rubl. dah-
 gata.

Kaneves rahmu. Krahjums eekstatams par
 nobeiģušchos. Par ūchahwelahm ūeklahm ūf ru-
 dentī praša 140 kap. pudā, bet ūlījumi nemah ne
 tuwumā.

Ūinščhku brahkiis rahmu. Mašumeem ūf
 weetas malkaja 144/145 kap. pudā par 87 1/2%
 ūeklahm. ūf septembri praša 142 kap., bet truhki
 pirzeju.

Kanevski ūingri.
 Rudī pa wezam, ūf 120 mahz. pamata
 malkaja 111 kap. pudā ūf septembra terminu.

Ūufas turahs zenā; par Zelezas-ūlūnas ūf
 augustu malkaja 86/87, ūf septembri 83 un par
 Zarizinas 81/82 kap. pudā; bet pirzeji, tā rah-
 dahs, fahf atturetees.

Meeschi ūingri; bet tilai mašumeem fahliha
 par ūingrahm zenahm.

Rīgās ogu tirgus.

Sehtdeen, 6. augustā, malkaja	8 kap. mahz.
par ehriifchenem	3 " "
„ jahnogahm	3 " "
„ ūstrenem	7—8 " "
„ dahra awetem	17—18 " "
„ mešha awetem	12—13 " "
„ kirščhem, tumščhem	10 " "
„ kirščhem, gaisščhem	10 " "
„ melneem	4 " "
„ Dšehrownem	7—8 " "
„ bruhklenem	3 " "